

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2022-130

04.2.2022

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Disp. – sen innmelding av opphør i TFFAuto – feil fra forsikringsselskapet – ikke mottatt faktura

Klager ble ilagt gebyr for perioden 14.5.21 til og med 21.5.21. Klager bestred at det var grunnlag for å ilagge gebyr, og viste til at firmaet ikke hadde fanget opp at forsikringen ikke var blitt betalt, siden forsikringsselskapet hadde sendt premiekravene til registrert firmaadresse mens firmaet benyttet en elektronisk betalingsløsning (EHF). Videre anførte klager at firmaet ikke hadde mottatt tilsendte fakturaer eller informasjon om at forsikringen ville opphøre før det var for sent.

Trafikkforsikringsforeningen opprettholdt gebyrileggelsen, og anførte at bruddet på plikten til å tegne forsikring ikke kunne anses som unnskyldelig som følge av forhold utenfor klagers kontroll.

Nemnda kom til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon som følge av forhold knyttet til forsikringens opphør. Videre kom nemnda til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon som følge av sen innmelding i TFFAuto om forsikringens opphør. Nemnda viste til at det ikke var overveiende sannsynlig at klager ville brakt forsikringen i gang igjen på et tidligere tidspunkt, og at det derfor ikke var sannsynlig at den sene varslingen av opphørt forsikring ville ha påvirket gebyrperiodens lengde.

Saksfremstilling

Klager ble 25.5.21 ilagt gebyr for manglende forsikring av kjøretøy med registreringsnummer (...).

Klager var oppført som eier av kjøretøyet i Motorvognregisteret i den aktuelle perioden.

Som følge av manglende betaling gikk forsikringsavtalen til opphør våren 2021. Det fremgår av TFFAuto at forsikringsselskapet 22.5.21 trakk sin garanti for kjøretøyet med virkning fra 14.5.21. Det fremgår videre at forsikringsselskapet 2.6.21 stilte ny garanti med 10 dagers tilbakedatering til 23.5.21.

Trafikkforsikringsforeningen ila klager den 25.5.21 et gebyr for uforsikret motorvogn. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 14.5.21 til og med 21.5.21.

Klager tok kontakt med Trafikkforsikringsforeningen 16.6.21 for å få slettet kravet. Av den videre dialogen fremkom det at firmaet ikke hadde fanget opp at forsikringen ikke var betalt, siden forsikringsselskapet hadde sendt kravene til registrert firmaadresse mens firmaet benyttet en elektronisk betalingsløsning (EHF).

Trafikkforsikringsforeningen innhentet etter dette en uttalelse fra forsikringsselskapet, som 12.10.21 opplyste følgende:

Hei, faktura er sendt i post til kunden, vi har ikke mottatt post i retur. Vi har benyttet adresse som firma har notert i Brønnøysundregisteret, og kan ikke se at vi har sendt dette feil. Etter at faktura ble sendt ut, har vi fått mulighet til å sende faktura som EHF, dette var ikke en mulighet vi hadde fra vårt system da faktura ble sendt 03.03.21 (...) Kunden tar kontakt med oss først 1.06.21, vi starter forsikringen tilbake til 22.05.21. Eier

av kjøretøyet må dekke de resterende dagene med gebyr selv, som følge av at forsikringen ble avsluttet da den ikke ble betalt til rett tid.

Med uttalelsen fra forsikringsselskapet fulgte kopi av faktura fra 3.3.21, purring fra 27.4.21 og varsel om inkasso 22.5.21, som var sendt til klagers registrerte forretningsadresse i henhold til fremlagte nøkkelopplysninger fra Enhetsregistret.

Klager har avvist at det er grunnlag for å ilegge firmaet gebyr, og har i korte trekk gjort gjeldende at forsikringsselskapet har sendt sine krav til feil adresse. Klager benytter EHF, slik også forsikringsselskapet anbefaler, og mottok ikke tilsendte fakturaer eller informasjon om at forsikringen ville opphøre før det var for sent. Uavhengig av om dette skyldes post eller andre ting, aksepterer ikke klager å bli ilagt gebyr. Forsikringsselskapet kunne ringt og spurt om alt var mottatt før de sa opp forsikringen.

Trafikksforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og opprinnelig anført at det ikke er grunnlag for å dispensere fra gebyrplikten. Betalingsmislighold regnes som utgangspunkt som et forhold innenfor forsikringstakers kontroll. Dokumentasjonen som forsikringsselskapet har fremlagt tilser at ordinære purrerutiner er overholdt, og at klager er varslet på korrekt måte. Siden brev er sendt til riktig forretningsadresse, kan ikke Trafikksforsikringsforeningen ta stilling til klagers anførsler vedrørende EHF.

Trafikksforsikringsforeningen har i sitt krav om nemnd anført at i saker med reduksjon som følge av sen innmelding av opphør i TFFAuto, har nemnda kommet til at gebyret settes til minimum som er tre dager, jf. blant annet avgjørelse i FinKN 2021-860. I denne saken gjenstår 2 dager dersom gebyret skal reduseres med 6 dager. Det blir feil skjønnsmessig å ettergi utover dette.

Sekretariatets konklusjon:

Sekretariatet la til grunn at vilkårene for å ilegge gebyr i utgangspunktet var oppfylt, og at det ikke var grunnlag for å dispensere fra gebyrplikten som følge av de forhold klager hadde påberopt. Sekretariatet fant derimot at det var grunnlag for delvis dispensasjon som følge av at forsikringsselskapet hadde brukt lang tid på å melde inn opphøret i TFFAuto. Sekretariatet viste til at kjøretøyet hadde vært uforsikret i hele 9 dager da garantien ble trukket, og kom etter en skjønnsmessig vurdering til at gebyrperioden burde bli redusert med 6 dager.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Trafikksforsikringsforeningen kan etter bilansvarslova § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret, helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlatelsen av å tegne ansvarsforsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf. gebyrforskriften § 9. I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttalte Finansdepartementet blant annet følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Som det fremgår av Finansdepartementets uttalelse, er det ikke noe vilkår at klager kan bebreides for at forsikring ikke ble tegnet i tide før gebyret påløp. Det avgjørende er om det forelå forhold som klageren selv kunne påvirke.

Klager har selv anført at firmaet ikke ble varslet av eget forsikringsselskap på en korrekt måte. Varslingen skulle skjedd elektronisk (EHF).

Klagers forsikringsselskap har lagt frem kopi av faktura datert 3.3.21 med betalingsfrist 11.4.21, purring datert 27.4.21 med betalingsfrist 14.5.21 og med opplysning om at forsikringen på kjøretøyet ville opphøre sistnevnte dato dersom betaling ikke ble foretatt innen fristens utløp. Det ble deretter sendt inkassovarsel datert 22.5.21 der det fremgår at forsikringen på kjøretøyet opphørte 14.5.21. Alle brevene er sendt til den adressen som firmaet er registrert med i Brønnøysund, og klager har ikke anført at adressen er feil.

Forsikringsselskapet har opplyst at det ikke hadde mulighet for å sende fakturaen elektronisk da den ble sendt, men har fått denne mulighet senere.

Inkassoloven § 9 krever at inkassovarsler skal sendes skriftlig, og i Finansklagenemndas praksis har det vært lagt til grunn at utsending i post som hovedregel er å anse som betryggende, dersom det benyttes en adresse som det er god grunn til å regne med at man vil nå mottageren på. Avsenderen har med andre ord kun ansvaret for at det er benyttet riktig adresse og har ikke noe ansvar for at varslene kommer frem.

Det er ikke opplyst noe fra klagers side som skulle tilsi at verken faktura, purring eller inkassovarsel kom frem, og nemnda kan derfor ikke se at det er grunnlag for å dispensere på dette grunnlag.

Sekretariatet reiste med bakgrunn i nemndas senere praksis, av eget tiltak spørsmålet om det kunne gis delvis dispensasjon på grunn av at forsikringsselskapet først meldte fra om opphøret den 22.5.21. Den sene innmeldingen innebar med andre ord at kjøretøyet i registeret fremsto som uforsikret i perioden fra og med 14.5.21 til og med 21.5.21. Den svært sene meldingen og forsikringens opphør medførte at klager ville ha måttet betale gebyr selv om firmaet hadde reagert umiddelbart på gebyrileggelsen 25.5.21.

Trafikkforsikringsforeningen har erklært seg uenig i at det er grunnlag for noen dispensasjon i det hele tatt og har bedt nemnda vurdere saken.

Nemnda behandlet tilsvarende problemstilling i sak 2021-860 og uttalte der blant annet dette:

Spørsmålet som da reiser seg, er om en så vidt sen melding om opphørt forsikring bør lede til at det gis delvis dispensasjon for det ilagte gebyret.

Etter nemndas syn bør utgangspunktet være at forsikringsselskapene melder fra om utgått forsikring den dagen kjøretøyet ikke lenger er forsikret. Når selskapene ikke melder umiddelbart opphør, skyldes det antagelig at de tar høyde for at betaling kan finne sted siste dag, og at det kan ta én-to dager før innbetalingen registreres.

Hovedformålet bak gebyrordningen er å hindre at motorkjøretøyer er uforsikret. Gebyrforskriften § 6 første ledd første setning lyder slik:

Trafikkforsikringsforeningen skal varsle siste forsikringstager av uforsikret motorvogn elektronisk (sms eller e-post) så snart det fremgår av TFFAuto at den er uforsikret, såfremt informasjon om mobiltelefonnummer eller e-postadresse er tilgjengelig for Trafikkforsikringsforeningen.

Bestemmelsen viser at lovgiver, ved å innføre elektronisk varsling, ønsker å gi forsikringstagerne mulighet for snarest mulig å ordne sine forsikringsforhold, men også at dette forutsetter at forsikringsselskapene melder fra til TFFAuto så snart som mulig etter at kjøretøyet er uforsikret. Dette formålet ivaretas etter nemndas syn best ved at forsikringsselskapene melder opphør første dag kjøretøyet ble uforsikret, men uansett senest to dager etter at forsikringen utløp. Dette vil også være en fordel for den gebyrpliktige, som, selv om han har fått varsel om at forsikringen opphører en bestemt dato, gis en siste mulighet til å ordne opp i forholdet så tidlig som mulig og med minst mulig gebyr.

Selskapene er selvsagt klar over at deres ansvar overfor eventuelle skadelidte først opphører en måned etter at opphøret er meldt inn i TFFAuto, jf. forsikringsavtaleloven § 7-7, men det kan ikke etter nemndas syn være avgjørende for spørsmålet om når melding om opphør bør gis i forhold til de som står i fare for å måtte betale gebyr for manglende forsikring.

Det hypotetiske spørsmålet blir hva klager i dette tilfellet ville ha gjort i forhold til gebyrspørsmålet dersom forsikringsselskapet hadde varslet opphør den 15. eller 16.5.21.

Når det gjelder forsikringen, har klagers forsikringsselskap opplyst at klager kontaktet selskapet først 1.6.21. Nemnda ser dette i sammenheng med at klager da hadde mottatt inkassovarslet som var datert 22.5.21 og som med normal postgang må ha kommet frem senest 25.5.21.

Dersom forsikringsselskapet hadde varslet opphør på normal måte (uten tilbakevirkning) 15. eller 16.5.21, antar nemnda at gebyret ville blitt ilagt senest et par dager senere, senest 18.5.21. Det er imidlertid intet i saken som tyder på at klager i så fall ville reagert umiddelbart. Nemnda viser til firmaets sene reaksjon på den utløpte forsikringen og til at klager først i e-post 16.6.21 kontaktet Trafikkforsikringsforeningen om gebyret som var sendt ut 25.5.21.

Slik nemnda ser det, er det etter dette ikke sannsynlig at den sene varslingen av opphørt forsikring ville ha påvirket gebyrperiodens lengde, og det er da ikke grunnlag for å gi delvis dispensasjon for det gebyret som er ilagt.

Klager plikter følgelig å betale gebyr for perioden fra og med 14.5.21 til og med 21.5.21.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Thor Chr. Hansteen (næringsrepresentant).